

Bemærkninger til lovforslaget

Dette lovforslag er en genfremsættelse af lovforslag nr. L 68, forslag til lov om folkeafstemning om kernekraftværker, fremsat den 7. november 1975, jfr. Folketingstidende 1975-76, sp. 3938-3947, 9409-9423 og 9495, tillæg B, spalte 1069, og lovforslag nr. L 187, forslag til lov om folkeafstemning om atomkraft, fremsat den 1. juni 1977, samt L 96, Folketingstidende 1977-78, sp. 1989, fremsat 16. november 1977.

Der er efterhånden gået mange år, hvor debatten for eller imod indførelse af atomkraft i Danmark er forløbet meget hektisk. Debatten føres fra både modstandere og tilhængere med mange midler, og ofte er diskussionerne meget følelsesladede og lokalprægede.

Der foreligger dokumentation om fordele og ulemper ved atomkraft fra såvel indland som udland. Endog videnskabsmænd og andre specialister er uenige.

På trods af den mangeårige diskussion er der endnu ingen afgørelse truffet. Mange hævder, at afgørelsen skal træffes af folketingets 179 medlemmer. De er valgt til at repræsentere befolkningen. Hertil er at sige, at de medlemmer, der blev valgt den 15. februar 1977, i mange tilfælde ikke blev specielt udpeget på grundlag af vælgernes stillingtagen til atomkraften. Der er derfor ingen anledning til at antage, at flertallet i folketinget i denne særlige sag nødvendigvis når frem til samme besvarelse som flertallet i befolkningen. Ej heller er der tale om et spørgsmål, hvor nogen som helst på forhånd kan overse den fremtidige udvikling med en sådan sikkerhed, at han eller hun ud fra sin almindelige holdning kan hævde, at hans standpunkt er rigtigere end det modsatte.

Der er tale om en afgørelse, som vil få meget betydelige følger for så at sige hele den danske befolkning. Træffes afgørelsen, uden at det sker direkte ved folkeafstemning, vil tilhængerne af den udvej, der ikke bliver den foretrukne, have et fortrinligt udgangspunkt for at skabe uro om spørgsmålet år ud i fremtiden blot ved at henvise til den udemokratiske måde, afgørelsen blev truffet på.

At henvise til grundlovens § 42 i et spørgsmål som det foreliggende er blot at gribe til en nødløsning, som må anvendes, hvis der vel er 60 medlemmer, der ønsker folkeafstemning, men ikke noget folketingsflertal.

Ingen – uanset den pågældendes standpunkt i øvrigt – kan imidlertid efter nærmere overvejelse være i tvivl om, at det så langt er at foretrække at få en folkeafstemning i henhold til det foreliggende forslag fremfor i medfør af grundlovens § 42.

Først og fremmest er forholdet jo det, at en folkeafstemning efter grundlovens § 42 skal holdes inden for meget snævre tidsfrister. Mange vælgere vil sikkert være afskåret fra inden for så kort tid at sætte sig tilstrækkeligt ind i stoffet. Det er ganske klart at foretrække med det foreliggende forslag, at der bliver nogle måneders forberedelsestid til afstemningsforetagelse.

Bliver der tilstrækkelig lang tid til oplysningskampagne, viser erfaringen fra EF-debatten i 1972 – hvor folketinget foretrak en lignende model – at hundredtusindvis i befolkningen vil gøre en indsats for at sætte sig ind i det problem, som man selv skal være med til at træffe afgørelse om. Derfor skal der i massemedierne – først og fremmest TV og radio – føres en intensiv og saglig oplysningskampagne, der gennem 3-4 måneder giver oplysning på energiområdet – herunder ganske særligt fordele og ulemper ved indførelse af Atomkraft i Danmark – og ikke som nu, hvor mediebestyrkerne i vidt omfang begunstiger fremførelsen af egne synspunkter.

Efter den ovennævnte intensive oplysning vil den eneste rigtige demokratiske afgørelse være en folkeafstemning, hvor den enkelte borger får mulighed for at give sin egen uforbeholdne mening direkte til kende.

For at give tilstrækkelig tid til en så lang oplysningskampagne som muligt, anmoder forslagsstillerne om, at lovforslaget sættes til 1. behandling inden for den i folketingets forretningsordens § 11, stk. 1, 3. pkt., nævnte frist, ligesom forslagsstillerne anmoder tinget om en hurtig behandling af lovforslaget.